

Asia: VN/5283/2020

Hallituksen esitys ulkomaalaislain 5 luvun muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

- Arene pitää esitettyjä muutoksia ulkomaalaislain 5 lukuun pääosin perusteltuina.
- Mahdollisuus edustuston oleskelulupatehtävien ulkoistamiseen on kannatettava muutos, sillä sen avulla voidaan nopeuttaa oleskelulupaprosessia ja siten opiskelijoiden maahantuloa.
- Työperusteisen oleskeluluvan hakemisen helpottaminen saattaa johtaa tilanteeseen, jossa lukuvuosimaksuvelvolliset opiskelijat siirtyä nykyistä useammin työperusteisen oleskeluluvan piiriin. Tällä muutoksella on näin olleen mahdollisia vaikutuksia korkeakoulujen lukuvuosimaksutuloihin.

Ulkoisen palveluntarjoajan käyttöönotto lupapalveluissa

Hallituksen esittää ulkomaalaislain muuttamista siten, että edustustojen oleskelulupatehtävien ulkoistamisen tulisi olla mahdollista suoraan ulkoiselle palveluntarjoajalle. Arenen pitää ehdotusta kannatettavana, sillä muutoksen avulla voidaan merkittäväällä tavalla nopeuttaa nykyistä oleskelulupaprosessia.

Opiskelijoiden oleskelulupaprosessien suurimpana pullonkaulana on tällä hetkellä edustustojen lupapalveluiden ruuhkautuminen, jolloin ajanvaraus tunnistautumiseen saattaa mennä kuukausien päähän. Näitä haasteita on koettu viime vuosina erityisesti Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa sijaitsevilla edustustoilla. Oleskeluvan käsittely aloitetaan Maahanmuuttovirastossa vasta sen jälkeen, kun tunnistautuminen on tehty edustustossa.

Ulkoisten palveluntarjoajien käyttöönotto on kannatettavaa, jotta tällaisia ruuhkia ei pääsisi syntymään. Palveluiden ulkoistaminen tulee toteuttaa erityisesti niissä maissa, joissa ei ole Suomen

edustustoa lainkaan. Muutos helpottaisi prosessia huomattavasti hakijan kannalta ja vähentäisi hakijoiden tarvetta liikkua tunnistautumaan mahdollisesti hyvinkin kauas kotimaastaan.

Vaikutukset lukuvuosimaksuvelvollisiin

Hallituksen esityksen keskinen tavoite on työperusteisen oleskeluluvan hakemisen helpottaminen. Työperusteisen oleskeluluvan hakemisen helpottaminen saattaa johtaa tilanteeseen, jossa lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelijan oleskeluluvalla maassa oleva opiskelija hakee pysyvää tai jatkuvaa työperusteista oleskelulupaa, jos hänen työllisyystilanteensa sen mahdollistaa. Tässä tilanteessa opiskelija vapautuu lukuvuosimaksuvelvollisuudesta. Myös nykyisin opiskelijalla on mahdollisuus hakea työperusteista oleskelulupaa kesken opintojen, mutta suuremmissa määrin siirtymistä työperusteisen oleskeluluvan piiriin. Muutokset työperäistä maahanmuuttoa koskevan oleskeluluvan myöntöperusteisiin voi mahdollisesti vaikuttaa myös korkeakoulujen talouteen.

Arene kuitenkin korosta, että ulkomaalaisten opiskelijoiden integrointi Suomeen ja työelämään tulee olla keskeinen tavoite ja työllistymistä Suomeen on perusteltua tukea kaikin tavoin. Näin ollen muutoksen mahdolliset vaikutukset korkeakoulujen lukuvuosimaksutuloihin eivät ole ongelma, jos muutoksen rahallinen vaikutus on maltillinen.

Ylönen Nina
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry